

Hvor langt de gaa ind, ved jeg ikke, men hvis de beskytte Kysten og den vordende Havn, var det højst uehdigt, om man skulde have Lov til nu at borttage dem. Jeg vil henstille, om ikke Ordene: „og deslige“ i § 1 i Loven af 1862 kunde gaa ud, for at Spørgsmaalet kunde blive klart. Det var naturligt i den første Lov, hvor man ikke rigtig vidste, hvorledes Forholdene vilde udvikle sig, at have disse Ord med, men nu, da jeg tror, man er enig om, at der kun er Tale om Sten, Ler, Sand og Grus, naar Spørgsmaalet er om, hvad der maa borttages og hvad ikke, maa Ordene: „og deslige“ helt bortfalde, da de, som den ærede Ordfører ogsaa udtalte, give Anledning til Misforstaaelse, saaledes at man endog var i Tvivl om, hvorvidt Tang kunde gaa med ind derunder. Med Hensyn til Afmærkningen, som omtales i § 3, vil det jo mange Steder være meget besværligt, hvis man skal sætte Pæle med 300 Alens Afstand. Paa de store Ejendomme med store Kyststrækninger, f. Eks. Grevskabet Holsteinborg og lignende Steder, vil det jo være ganske overordentlig besværligt, hvis der virkelig skal sættes en saadan Mængde Mærker, der jo ikke som tidligere maa staa et Stykke oppe paa Strandbredden, hvor de kunne staa fast, men de skulle staa, hvor Havet begynder, helt nede i Strandkanten, hvor de ere mere udsatte for Ufred og Vold fra forskellig Side. Jeg vil dog endnu gøre opmærksom paa, at denne Lov vil komme til at gribe ind i den Frihed, der tidligere har været til at foretage smaa Inddæmninger, som ikke berøre ens Naboer. Der er jo mange Steder, navnlig ved Fjorde og Vige men ogsaa ved flade Kyster, hvor man har foretaget saadanne smaa Inddæmninger, som ikke have berørt Naboerne, og det offentlige har da ikke anset sig forpligtet til at skride ind i saadanne Tilfælde. Denne Ret vil paa forskellig Maade kunne paavirkes af dette Forslags Bestemmelser, og Sagen bør gøres til Genstand for Overvejelse. Det er muligt, at jeg ser lidt optimistisk paa det foreliggende Forslag, men jeg ser ikke andet, end at Lovforslaget i det hele taget vil afhjælpe en Trang, der nu er til Stede.

Olsen: Jeg vil først udtale min Tak til de ærede Forslagstillere, fordi de ere fremkomne med nærværende Forslag. Jeg har den Opfattelse, at det i høj Grad vil blive paaskønnet af Fiskerne rundt omkring ved Kysterne. Loven af 23de Januar 1862 er bleven stærkt misbrugt. Det var Meningen med Loven at beskytte vort

Lands Kyster, men det var ikke Meningen at udvide de private Ejeres Rettigheder. Dette har imidlertid fundet Sted, derpaa kan der fremføres mange Beviser. Naar en Ejer ønsker nedlagt Forbud, kender jeg ikke — og jeg har forhørt mig forskellige Steder herom — et eneste Tilfælde, hvor Synsmændene, og hvis deres Skøn bliver appelleret, Landvæsenskommissionen ere gaaede imod Ejers Ønske. Forbudet er blevet nedlagt, og det har haft til Følge, at det overordentlig mange Steder har skadet Stenfiskerne i deres Erhverv. Der er nu ikke noget at sige til, at et saadant Forbud nedlægges, naar man faktisk kan befrygte, at det vil skade Landet, hvis Stenfiskere i al Almindelighed faa Lov til at optage Sten, Sand, Grus osv. Men saa er det i høj Grad urigtigt, at Ejeren af den vedkommende Strækning i Kraft af Loven skal have Ret til at optage den Slags Ting samtidig med, at han nedlægger dette Forbud, og der foreligger mange Beviser for, at saadant er sket. Jeg har oven i Købet bragt i Erfaring, at en større Jorddrot, Grev Wedell-Wedellsborg paa Fyn, har faaet nedlagt Forbud mod, at der paa en Strækning, som omfatter store Dele af Kysten og hører under Grevskabet, optages de nævnte Sager fra Stranden i en Afstand fra 100 indtil 500 Alen fra dagligt Vande, saa langt ud i Havet, hvor store Sejlskibe kunne manøvrere, og hvor det altsaa faktisk er umuligt for Stenfiskerne at optage Sten med de primitive Redskaber, der staa til deres Raadighed. Det forhindrer imidlertid ikke den nævnte Jorddrot i selv at optage Sten og Grus, som han bruger til sine Veje. Hvis Stenfiskeriet nu var skadeligt for Landet deromkring, og det var nødvendigt at nedlægge Forbud derimod, kunde man forstaa det, men saa har man Vanskelighed ved at forstaa, at, hvad der er forbudt de fattige Stenfiskere, skal være tilladt den rige Jorddrot. Der er heller ikke faa Eksempler paa, at Ejere af den saakaldte Forstrandsret have sagt til Stenfiskerne: Hvad ville I give for, at vi ikke tage Strandsyn? Det vil altsaa sige, at Stenfiskerne, for at de kunne blive ved at ernære sig og faa Lov at udføre deres Erhverv, have maattet — herpaa har jeg ogsaa Beviser liggende — gaa ind paa at betale vedkommende Ejer 50, 75 indtil 100 Kr. aarlig i 4 à 5 Aar. At den Slags Ting ikke er i Overensstemmelse med Loven af 1862, tror jeg, enhver vil indrømme. Men Loven af 1862 bliver ogsaa haandhævet paa forskellig Maade, idet der er adskillige Stræk-